

TIIVISTELMÄ SELKOKIELELLÄ

Tämän tutkimuksen aiheena ovat keskustelut, joihin osallistuu kehitysvammaisia henkilöitä ja kehitysvamma-alan ammattilaisia. Keskustelijoiden kielitaidoissa on eroja: kehitysvammaisella henkilöllä on heikompi kielitaito kuin ammattilaisella.

Tässä tutkimuksessa huomattiin, että kielitaitojen ero näkyy keskusteluissa usein. Keskustelijat eivät aina ymmärrän toisiaan. Joskus kehitysvammaisen henkilön on vaikeaa kertoa omista asioistaan niin, että ammattilainen ymmärtää, että kehitysvammainen henkilö tietää omista asioistaan parhaiten. Kehitysvammainen henkilö voi myös sanoa jotakin sellaista, mitä ammattilainen ei usko todeksi. Joskus kehitysvammainen henkilö sanoo, että hän on samaa mieltä ammattilaisen kanssa, vaikka hän oikeasti on eri mieltä. Tällaisissa tilanteissa ammattilaisen on vaikea tietää, miten hän voi toimia reilusti.

Keskustelijat eivät kuitenkaan aina ole vaikeuksissa. Usein keskustelut etenevät myös sujuvasti. Usein keskustelijat ymmärtävät toisiaan hyvin, vaikka heidän kielitaidoissaan on eroja. Monissa tilanteissa ammattilaiset tukevat taitavasti kehitysvammaisen henkilön osallistumista keskusteluun. Monissa tilanteissa kehitysvammaiset henkilöt ottavat taitavasti huomioon, miten eri keskusteluissa on hyvä toimia.

Tutkimuksen yksi tavoite on kehittää ammattilaisille ohjeita selkokielen puhumiseen. Ohjeet auttavat ammattilaisia toimimaan keskustelussa tavalla, joka tukee kehitysvammaista keskustelijaa. Ohjeiden täytyy olla sellaisia, että niitä on helppo käyttää keskustelussa.

Tutkimusmenetelmänä on keskusteluanalyysi. Se on menetelmä, joka on kehitetty keskustelun ja vuorovaikutuksen tutkimiseen. Tutkimusaineistona on 16 videoitua keskustelua.